

MOZAIKA

CIZINCI
V ČESKÉ
REPUBLICE

ČTVRTLETNÍK DZS O MEZINÁRODNÍM VZDĚLÁVÁNÍ / LÉTO 2019

**Internacionalizace
školství u nás**

Bilaterální
spolupráce

**Dobrovolnické
workcamps
s INEX-SDA**

DZS
Dům zahraniční
spolupráce

Kalendář akcí

15. června

Stipendium programu CEEPUS

Termín pro předložení přihlášek na mobilitu CEEPUS s výjezdem v zimním semestru 2019/2020.

www.ceepus.info

31. července

Letní setkání učitelů u krajanů a lektorů

11. ročník společného setkání učitelů u krajanů a lektorů češtiny v zahraničí.

www.dzs.cz/cz/program-podpory-ceskeho-kulturniho-dedictvi-v-zahranici

23.–25. srpna

Vytvoř solid(ár)ní projekt

Školení pro mladé lidi ve věku 18–30 let, kteří chtějí pozitivně ovlivnit své okolí.

www.dzs.cz/cz/evropsky-sbor-solidarity/vytvor-solid-ar-ni-projekt

6.–7. září

Konference Scientix ve Zlíně

Akce pro učitele přírodovědných předmětů, kteří ve výuce rádi zkoušejí nové věci a s nadšením zkoumají svět vědy.

www.dzs.cz/eun/konference-zlin-2019

11. ROČNÍK

FOTOSOUTĚŽ DZS pro amatérské fotografy

na téma „Demokracie v nás a kolem nás“

Více na fotosoutez.dzs.cz

15. října

VET Fest

Veletrh odborných dovedností s doprovodným programem pro školy i veřejnost.

www.naerasmusplus.cz/cz/mobilita-osob-odborne-vzdelavani/evropsky-tyden-odbornych-dovednosti

Residence
Dlouhá 17
ubytovací zařízení DZS

- ubytování v historickém centru Prahy
- 24 moderně zařízených pokojů + 1 apartmán
- snídane v ceně ubytování
- 2 konferenční místnosti s možností občerstvení
- recepce s nonstop provozem

Residence Dlouhá 17
Dlouhá 17, 110 00 Praha 1
tel.: +420 221 776 111
e-mail: recepce@dzs.cz
www.rezidencedlouha17.cz

DZS

MŠMT

24

Úvodem

Milí čtenáři, svět se stále více propojuje, což se projevuje i tím, že se lidé ze všech koutů stále častěji vydávají za studiem či prací do jiných zemí. Tento trend se nevyhýbá ani České republice, a to jak ve směru ven, kdy řada Čechů a Češek odchází za krátkodobou či dlouhodobou zkušeností do zahraničí, tak i ve směru do naší krásné země. Setkáváme se tak se zvětšující se a různorodější skupinou cizinců. Právě na zahraniční účastníky programů a aktivit Domu zahraniční spolupráce se zaměřuje letní vydání Mozaiky.

Určitě je zajímavé přemýšlet si, jak svou vzdělávací zkušenost v České republice vnímají samotní cizinci, jak a co se jim u nás líbí, či naopak nelíbí. Jejich pohled nám často odhaluje to, co sami už nevidíme, nevnímáme nebo považujeme za samozřejmé. Můžeme tak pochopit řadu věcí z jiné perspektivy. I v tom je určitě jeden z přínosů mezinárodních setkávání lidí z různých států a kultur.

Díky přijíždějícím studentům, učitelům a dobrovolníkům se navíc dozvídáme o životě a dění ve světě. I v dnešní době, kdy jsou nám po pár kliknutích dostupné informace z celé planety, není nad sdílení autentické osobní zkušenosti v běžné mezilidské komunikaci. To je nesmírně důležité už jen proto, že i přes současné možnosti cestování, nemá velké množství obyvatel České republiky, včetně mladých lidí, se světem větší zkušenost. Svůj život pak mohou vnímat jako izolovaný od toho, co se děje za hranicemi naší země.

Ať už patříte do skupiny lidí, která cestuje do zahraničí ráda a často, nebo mezi ty, kteří se zahraničím moc v kontaktu nejsou, věříme, že aktuální číslo Mozaiky vám náš pestrý svět přiblíží zase o trochu víc.

Jakub Tesář
Vedoucí odboru vysokoškolského vzdělávání

Spolufinancováno z programu Evropské unie Erasmus+ a z Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Za obsah publikací (sdílení) odpovídá výlučně autor. Publikace (sdílení) nereprezentují názory Evropské komise a Evropská komise neodpovídá za použití informací, jež jsou jejich obsahem. Změny uvedených údajů nebo tiskové chyby jsou vyhrazeny.

Kvalitní vzdělání v bezpečné zemi

Poskytování stipendií ke studiu na českých veřejných vysokých školách občanům rozvojových zemí je významnou součástí zahraniční rozvojové pomoci České republiky a má dlouhodobou tradici. Od konce 50. let minulého století do současnosti absolvovalo studium na vysokých školách se stipendiem vlády České republiky více než 21 500 cizinců.

Stipendia jsou udělována na standardní dobu v navazujících magisterských programech vyučovaných v českém jazyce a ve vybraných navazujících magisterských a doktorských programech vyučovaných v angličtině. Stipendijní místa jsou zřizována na základě usnesení vlády ČR ve společném projektu MŠMT a MZV.

V angličtině mohou úspěšní žadatelé studovat například ekonomické, zemědělské a strojírenské obory. V češtině si mohou vybrat odpovídající obor, který české veřejné vysoké školy nabízejí.

V rámci výzvy pro akademický rok 2019/2020 mohli o stipendium usilovat občané deseti vybraných zemí: Bosny a Hercegoviny, Kosova, Srbska, Ukrajiny, Gruzie, Moldavska, Etiopie, Zambie, Kambožde a Mongolska.

Jaké jsou však důvody příjezdu stipendistů a jak hodnotí svůj studijní pobyt v České republice? Odpovědi jsme hledali v dotaznících spokojenosti, které jsou pravidelně rozesílány absolventům programu. Závěrečné zprávy vyplnili studenti z 36 zemí, přičemž nejvíce jich bylo z Egypta a Běloruska.

Informace o možnosti studovat v České republice získávají studenti především od českého zastupitelského úřadu ve své zemi a od absolventů programu. Pro studium u nás se rozhodují hlavně na základě vysokého hodnocení kvality českého vzdělávacího systému a místních vysokých

škol. Českou republiku navíc vnímají jako bezpečnou a dobře situovanou zemi s vysokým životním standardem. Právě přístup ke kvalitnímu vzdělání, zkušenost se životem v bezpečné zemi nebo také navázání nových přátelství považují za největší přínosy programu.

Studenti, kterým je přiznáno stipendium ke studiu v českém jazyce, absolvují roční jazykovou a odbornou přípravu v Ústavu jazykové a odborné přípravy Univerzity Karlovy. Podle průzkumu jich je většina s kvalitou poskytované výuky a s přístupem pedagogů spokojená. Někteří studenti, zejména ti z asijských a arabských zemí, však uvádějí, že je pro ně jednoletý přípravný kurz nedostatečný.

Z odpovědí dále vyplynulo, že absolventi vládních stipendií se dobře uplatňují na trhu práce. V odpovědích zmínili pracovní zkušenosti v mezinárodních firmách, ve výzkumných ústavech a na vysokých školách. Absolventi lékařských oborů nacházejí uplatnění v praktické medicíně.

Nejčastější negativní připomínka se týkala kvality studentského ubytování a nemožnosti ubytování v jednolůžkových pokojích. Naopak spokojeni byli se systémem městské hromadné dopravy.

Zahraničním nováčkům na vysokých školách doporučují především spolupracovat se studentskými organizacemi, využívat jejich nabídky na aktivní trávení volného času a také více cestovat po České republice.

Tatiana Bírešová a Magdalena Hornová
Dům zahraniční spolupráce, oddělení
Studium cizinců v ČR

MOZAICA, léto 2019 • 3. června 2019 • Vychází 4x ročně, rozdává se zdarma

Vydavatel: Dům zahraniční spolupráce • Na Poříčí 1035/4, 110 00 Praha 1, IČO: 61386839, Evid. č.: MK ČR E 23325, Tel.: +420 221 850 100, E-mail: info@dzs.cz, Web: www.dzs.cz, www.naerasmusplus.cz, www.eurodesk.cz. **Redakce:** Lucie Rychlá. **Foto:** shutterstock.com, istockphoto.com **Grafika:** Hedvika Člupná **Tisk:** AF BKK, s.r.o. **Distribuce:** Casus, Direct Mail, a.s. **Předplatné:** Odebírání čtvrtletníku si můžete objednat na stránkách www.dzs.cz, kde také naleznete zdarma ke stažení elektronickou verzi. Vaše dotazy a připomínky zasílejte na e-mail: redakce@dzs.cz

Internacionalizace českých vysokých škol: procenta a preference

Text: Barbora Nájemníková

Počet zahraničních studentů z evropských i mimoevropských zemí u nás dlouhodobě stoupá. Přibližně tři pětiny pocházejí ze států EU, přičemž o vysokoškolský titul z Česka má stabilně zájem nejvíce studentů ze Slovenska, Ruska, Ukrajiny a Kazachstánu. Podle statistik Evropské komise z roku 2017 je Česká republika desátou nejoblíbenější destinací studentů Erasmus+.

DO
HLOUBKY

Cizince přitahuje nejen možnost studia na uznávaných univerzitách, ale také atraktivní poloha naší země, relativně nízké životní náklady a bohatý kulturní život. Navíc mají v rámci studia z čeho vybírat. Více než 600 let dlouhou tradici vysokoškolského vzdělávání u nás reprezentuje přes 60 českých institucí a také sedmáct poboček mezinárodních univerzit a vysokých škol.

Ačkoliv se v souvislosti s nižšími populačními ročníky celkový počet vysokoškoláků v České republice snižuje, počet zahraničních studentů u nás roste – od roku 2010 celkem o 19,2 procenta. V současnosti je na místních školách zapsáno přibližně 45 000 zahraničních studentů, kteří tvoří zhruba patnáct procent všech vysokoškoláků. Téměř polovina z nich pochází ze Slovenska (49 %), velký podíl tvoří i občané postsovětských republik (z Ruska 13 %, z Ukrajiny 7 % a z Kazachstánu 4 %).

Mezi zahraniční studenty však řadíme nejen ty, kteří u nás chtějí absolvovat celé studium (tzv. degree mobility), ale i ty, kteří tu stráví jen jeden nebo dva semestry v rámci různých mezinárodních programů (tzv. credit mobility).

Například v programu Erasmus+ počet příchozích studentů jednoznačně převyšuje nad odchodícími. V akademickém roce 2016/2017 vyjelo studovat nebo na odbornou stáž do zahraničí zhruba 7 800 studentů, naopak ze zahraničí jich do ČR přijelo přes 10 000.

V akademickém roce 2017/2018 studovalo v Česku nejvíce studentů z Francie, Španělska, Německa, Turecka a Polska. Nejvíce studentů přijala Univerzita Karlova, Masarykova univerzita, České vysoké učení technické, Česká zemědělská univerzita a Vysoká škola ekonomická.

Program Erasmus+ je otevřen nejen studentům, ale i akademickým pracovníkům. Každý rok jich do zahraničí vycestuje zhruba 3 000. Stejný počet pedagogů a dalších zaměstnanců vysokých škol ze zahraničí zamíří k nám.

Propagace v zahraničí

Zahraniční propagaci studia na českých vysokých školách se cíleně věnuje iniciativa Study in the Czech Republic, kterou koordinuje Dům zahraniční spolupráce (DZS). Organizuje mimo jiné český stánek na zahraničních veletrzích, provozuje interaktivní portál, který zjednodušuje zahraničním uchazečům orientaci v dostupných možnostech, a představuje i krátkodobé možnosti studia, například jazykové a letní školy (více na straně 11).

České vysoké školy také spolupracují se zahraničními institucemi na základě různých

regionálních a bilaterálních programů. V roce 2018 se například dvacet škol zapojilo do Středoevropského výměnného programu pro vysokoškolské studium (CEEPUS) a program AKTION Česká republika – Rakousko ve stejném období podpořil celkem třicet projektů spolupráce vysokých škol obou zemí. Jednoznačně nejvyužívanějším programem je však Erasmus+. V akademickém roce 2018/2019 se do něj v ČR aktivně zapojilo celkem 66 vysokoškolských institucí, přičemž 17 z nich umožnilo svým studentům vyjet i do zemí mimo EU.

Kromě toho si české vysoké školy vyjednávají se zahraničními partnery vlastní dohody o spolupráci. Nejvyšší počet smluv je uzavřen s institucemi z Ruska, Číny, USA, Německa, Polska a Ukrajiny.

Občané vybraných rozvojových zemí mohou také využít speciální program vlády ČR, který úspěšným žadatelům poskytuje stipendium pro standardní studium v navazujících magisterských nebo doktorských programech (více o tomto programu na straně 3).

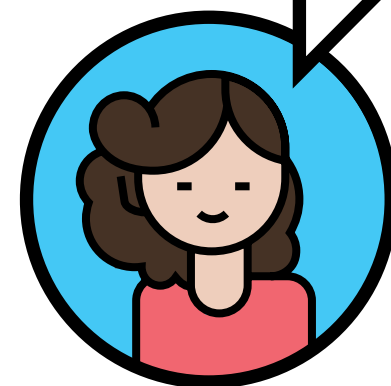
Hodnocení studentů

Z celoevropského dotazníku, který každoročně studenti Erasmus+ vyplňují, můžeme zjistit více o jejich motivaci, zkušenostech a hodnocení studijního pobytu. Jako důvod pro studium v ČR nejčastěji uvádějí touhu žít v jiné zemi a potkat nové lidi (82 %), zlepšení znalostí cizího jazyka (67 %), zájem vyzkoušet jiný vzdělávací program či metody (65 %). Zatímco pro Francouze je nejdůležitější mít možnost naučit se cizí řeč, Britové chtějí poznat cizí zemi a zlepšit své postavení na pracovním trhu, litevští studenti touží vyzkoušet jiné přístupy ve výuce.

Z hlediska úspěšnosti internacionalizace je důležité, nakolik se zahraničním studentům daří integrovat do života v Česku. Zatímco míru začlenění mezi ostatní studenty Erasmus+ hodnotí jako velmi dobrou 66 procent dotázaných, s integrací do každodenního chodu školy je spokojena méně než polovina (38 %). Ještě méně studentů je spokojeno s mírou začlenění mezi místní studenty (22 %) a do místní komunity (16 %). Nejméně spokojeni s mírou integrace ve všech rovinách jsou finští studenti, naopak výrazně spokojeni jsou s mírou integrace mezi místní studenty turečtí a slovenští studenti. Slovinci jsou naopak méně spokojeni s mírou začlenění do skupin studentů Erasmus+.

Z hlediska úspěšnosti internacionalizace je důležité, nakolik se zahraničním studentům daří integrovat do života v Česku

→ Propagaci studia na českých vysokých školách se cíleně věnuje iniciativa Study in the Czech Republic. Organizuje například český stánek na mezinárodních veletrzích a provozuje interaktivní portál, který zahraničním uchazečům zjednodušuje orientaci v dostupných možnostech.

Systematická podpora

Zajištění zřetelného mezinárodního charakteru výuky a tvůrčí činnosti vysokých škol patří mezi hlavní priority Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, které do této oblasti investuje nemalé finanční prostředky.

Díky této podpoře i organizační spolupráci s DZS se českým vysokým školám podařilo v posledních letech výrazně profesionalizovat

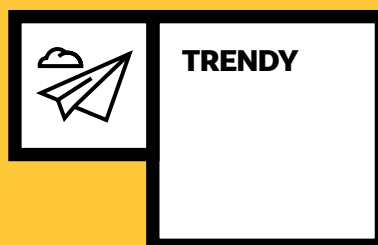
propagaci nabízených studijních programů v zahraničí, meziuniverzitní spolupráci a strategické plánování internacionalizace (včetně příležitostí pro studenty, kteří se z různých důvodů rozhodnou do ciziny nevyjet).

Mezi nejnovější projekty MŠMT na podporu mezinárodní dimenze vysokoškolských

institucí patří monitoring internacionalizace českého vysokého školství (MICHE), jehož realizací bylo pověřeno právě DZS. Cílem projektu je poskytnout MŠMT i samotným vysokým školám komplexní přehled o aktuálním stavu internacionalizace na jednotlivých vysokých školách a navrhnout doporučení pro zlepšení nedostatků.

Srdce Evropy

Česká republika táhne, a nejen proto že tu máme spoustu krásných památek a přírodních rezervací. Cizinci – z přeshraničí i z dálky – k nám jezdí pomáhat, získávat nové zkušenosti, učit se česky nebo začít zcela novou kapitolu života. Jejich počet roste a to je dobře.

Jakou roli sehraávají vysoké školy v migrační krizi a do jaké míry jsou evropské systémy vysokoškolského vzdělávání schopny reagovat na potřeby uprchlíků a žadatelů o azyl? Odpovědi na tyto otázky naleznete v nové publikaci informační sítě Eurydice – „Začleňování žadatelů o azyl a uprchlíků do vysokoškolského vzdělávání v Evropě: národní politiky a opatření“. Studie srovnává situaci ve 35 evropských zemích včetně České republiky. Jedním z hlavních zjištění je, že většina států žádné zvláštní politiky či strategie zaměřené speciálně na tuto oblast nevyvinula. Některé země zavedly spíše dílčí opatření.

Nejčastěji se jedná o jazykovou přípravu, finanční podporu a poradenství či uznávání kvalifikací. Nejdále v této oblasti došlo Německo, které uprchlíkům usnadňuje přístup k vysokoškolskému vzdělávání prostřednictvím organizace DAAD a jejích specializovaných komplexních programů. Česká republika nabízí uprchlíkům a žadatelům o azyl například informační služby a jazykovou přípravu, nemá ale žádnou strategii určenou speciálně pro zájemce o vysokoškolské studium. Kromě toho vláda ČR umožnila v rámci rozvojové pomoci studium na českých vysokých školách několika vybraným studentům ze Sýrie a Ukrajiny. ✕

Vysokoškolské vzdělání pro uprchlíky

Česko a svět očima studentů

Na první jarní den letošního roku připravila Akademická informační agentura speciální setkání českých a zahraničních stipendistů. V přátelském prostředí Kampusu Hybernská sdíleli své osobní zkušenosti se studiem v Česku, Izraeli, Mongolsku a Peru. Studentka z Izraele, která studovala na FSV UK, například nejvíce ocenila mezinárodní složení studentů na škole a zajímavou nabídku předmětů. Student z Peru vyzdvihl kvalitu studia, důraz na praktické dovednosti a příjemné prostředí učeben PŘF UK. Student VŠCHT z Mongolska si zase pochvaloval kvalitu jazykové a odborné přípravy v Mariánských lázních a motivující přístup vyučujících. Všichni byli příjemně překvapeni, že je v Praze tolik zeleně, ale problémy jim dělalo vyznat se v systému městské hromadné dopravy a také se vyrovnat s teplotními rozdíly oproti své zemi. Na webu a sociálních sítích DZS je k dispozici krátký sestřih této besedy a v plánu je i pořádání další podobné akce. Aktuální informace sledujte na www.dzs.cz. ✕

20 let dobrovolnictví v České republice

Dobrovolnictví dává mladým lidem ve věku 18 až 30 let příležitost poznat život v jiné evropské zemi, získat nové zkušenosti, přátele a naučit se cizí jazyk. Organizacím, u kterých vypomáhají, mohou zase dobrovolníci přinést interkulturní rozměr a nové nápady.

Program vznikl v roce 1996 z iniciativy Evropské komise a na základě silné poptávky ze strany občanské společnosti v Evropské unii. Pilotní fáze se setkala s obrovským úspěchem, a dobrovolnická služba tak byla následně začleněna do různých evropských programů pro mládež včetně Mládež v akci (2007–2013) a Erasmus+ mládež (2014–2018).

Od roku 2018 je tato aktivita součástí nového programu Evropský sbor solidarity. V jeho databázi se zaregistrovalo již více než 115 000 mladých Evropanů, nejčastěji ze Španělska (17 000), Itálie (16 000), Francie (12 000) a Německa (9 000). Z České republiky se tam přihlásilo zatím na 1 500 mladých lidí.

U vyjiždějících dobrovolníků figuruje s nejvyššími počty opět Italové (1 400) a Španělé (1 200). Za novým dobrodružstvím se často pouštějí také Rumuni (1 026) a Poláci (1 024). Z Česka vyrazilo do Evropy na zkušenou 322 dobrovolníků.

Protože je Sbor solidarity stále velmi nový, pořádá Dům zahraniční spolupráce pro mladé lidi i organizace, které s nimi pracují, různé informační semináře a školení. V srpnu chystá například školení mentorů pro zahraniční dobrovolníky, akreditační školení pro organizace nebo víkendovou akci Vytvoř solid(ár)ní projekt pro mladé lidi, kteří chtějí pozitivně ovlivnit své okolí. Podrobné informace a registrace na všechna tato školení najdete na stránkách www.sbor-solidarity.cz. ✕

Větší zájem o dobrovolnictví mají ženy

Od roku 1998, kdy se Česká republika zapojila do Evropské dobrovolné služby, k nám v rámci tohoto programu přijelo pomáhat celkem 1 725 dobrovolníků ze zahraničí. Zatímco ten první rok se k nám odvážili jen dva jedinci, loni jich dorazilo přes 250. Přijíždějí ze všech koutů Evropy i mimo ni, nejčastěji z Německa, Francie, Španělska, Itálie a Rumunska. Zavítalo k nám ale také několik dobrovolníků z Angoly, Maroka, Tuniska, Afghánistánu či Sýrie.

Větší zájem o dobrovolnictví u nás mají ženy (66 %) a nejčastěji se hlásí mladí lidé ve věku 18 až 23 let. Většina dobrovolníků pak preferuje spíše dlouhodobé dobrovolnictví, 90 % z nich u nás tráví déle než půl roku.

Setkání milovníků češtiny

Polovinu letních prázdnin (31. července) se v sídle DZS koná pravidelné setkání učitelů u krajanů a lektorů češtiny v zahraničí. Akce se zúčastní zhruba 80 hostů včetně zástupců MŠMT a MZV. Kromě učitelů a lektorů jsou dveře otevřené i pro bohemisty, zahraniční studenty letního kurzu češtiny a krajany, kteří budou v tu dobu na návštěvě České republiky. Setkání je tedy skvělou příležitostí k navazování nových kontaktů a k výměně zkušeností.

Den před akcí jsou pro učitele a lektory připraveny praktické semináře, tentokrát zaměřené na informační a komunikační technologie, jazykové hry, adaptaci textů či logopedii. U příležitosti setkání vyjde také nové číslo časopisu Krajiny češtiny, věnované významným českým osobnostem v zahraničí.

Upevňování povědomí o českém jazyce a českém kulturním dědictví za hranicemi naší země patří mezi priority DZS. Aktuálně vysílá 37 lektorů do 24 zemí (kromě evropských států také do Číny, Indie či Egypta) a zaměstnává 15 učitelů v krajaňských komunitách 12 zemí (například v Brazílii, USA nebo Chorvatsku). ✕

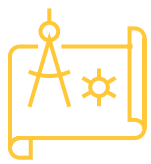
Ambasadoři Study in CZ

Již druhým rokem využívá iniciativa Study in the Czech Republic při propagaci českého vysokého školství v zahraničí pomoci ambasadorů. Těmi mohou být současní zahraniční studenti v České republice, zahraniční absolventi českých vysokých škol ve svých zemích nebo také čeští studenti a krajané žijící v zahraničí. Uchazečům o studium u nás radí s výběrem univerzity a sdílí s nimi svoje zkušenosti, čímž mnohdy dodají nerozhodným zájemcům potřebnou odvalu. Na webových stránkách www.studyin.cz/ambassadors se k podpoře a propagaci českého vysokého školství registrovalo již téměř 60 mladých ambasadorů. Další jsou ale stále vítáni. Stačí přitom vyplnit jednoduchý on-line formulář a ochotně odpovídat na dotazy. Rozhovory s ambasadori si můžete přečíst na výše zmíněném webu a jejich aktuální zážitky sledujte na sociálních sítích u příspěvků s hashtagem #studyincz. ✕

Matematika interaktivně!

Myslíte si, že výuka matematiky nemůže být zajímavá? Zástupci Vysoké školy báňské – Technické univerzity Ostrava se rozhodli přesvědčit žáky základních a středních škol, že tomu tak není. Společně s pěti středními školami z České republiky, Slovenska a Polska začali v roce 2016 pracovat na projektu *Math exercises for you*, který má dva hlavní cíle. Prvním je oživení výuky matematiky žáků středních škol a posledních ročníků základních škol zajímavými a interaktivními materiály. Druhým je zlepšení znalostí matematické angličtiny pedagogů i žáků. Proto všechny materiály vznikají nejen v jazycích zapojených partnerů, ale také v angličtině. Organizátoři projektu věří, že pro zvýšení matematických kompetencí žáků je potřeba, aby učitelé nejen látku zajímavě vysvětlili, ale aby žáci měli také možnost si nové poznatky aktivně vyzkoušet a procvičit. Výsledkem projektu proto budou tři aplikace – generátor on-line testů pro žáky, aplikace pro učitele k tvorbě testů a soubor 150 interaktivních tréninkových her. Aplikace pracují se souborem 4 000 otázek, které jsou rozdělené do různých tematických oblastí a úrovní obtížnosti. Každá otázka je navíc dostupná v češtině, slovenštině, polštině a angličtině. Během projektu jsou aplikace průběžně testovány a upravovány, aby co nejlépe odpovídaly potřebám škol. Projekt skončí v srpnu 2019 a všechny výstupy budou volně dostupné na stránce <http://math4u.vsb.cz>.

Praxe pro architektky

Nedostatek odborné praxe patří mezi největší problémy, se kterými se při hledání zaměstnání potýká mnoho čerstvých absolventů vysokých škol. Pomoc alespoň některým z nich nabízí již od roku 2013 firma GEBAS Atelier Architects s ateliéry v Praze a Hradci Králové. Studentům v oborech architektura a stavební inženýrství poskytuje odborné stáže v rámci programu Erasmus+. Hlásit se mohou nejen čeští zájemci, ale i cizinci. Podmínkou je alespoň základní znalost programů ArchiCAD a Artlantis. Díky stáži získají studenti kromě odborných dovedností také důležité kontakty a mohou se zapracovat u potencionálního zaměstnavatele. Nabídku využilo již na 60 zahraničních studentů například z Polska, Řecka, Španělska, Itálie či Turecka. Během stáže, která zpravidla trvá jeden až šest měsíců, spolupracují s architektky na reálných projektech a používají grafické programy pro ateliérovou tvorbu včetně designu interiérů a urbanismu. Postupně si vytvářejí vlastní portfolio, které mohou využít při hledání práce. Po úspěšném ukončení stáže dostanou i certifikát. V akademickém roce 2016/2017 přijelo do Česka na stáž 2 400 studentů Erasmus+. Nejčastěji dělali výzkumy na univerzitách, hodně jich ale také pracovalo v architektonických firmách jako GEBAS atelier nebo v hotelech. Studenti, kteří hledají v rámci programu Erasmus+ praktickou stáž, mohou využít portál www.erasmusintern.org. Na stejném místě mohou firmy inzerovat nabídky volných míst.

Přednášky odborníků

Umožnit mezinárodní zkušenost i studentům, kteří nemohou vyjet na zahraniční stáž, je součástí strategie internacionalizace na odborné škole v Mostě, která vznikla v roce 2009 sloučením Vyšší odborné školy ekonomické, sociální a zdravotnické, Obchodní akademie, Střední pedagogické školy a Střední zdravotnické školy. Škola poskytuje vzdělání více než 2 000 studentů. Na odbornou stáž do zahraničí ale mohou vyjet jen někteří z nich. I proto pořádá škola během akademického roku řadu přednášek, na které zve různé zahraniční odborníky. Jejich zkušenosti jsou vítanou inspirací i pro učitele a management školy. V rámci projektu Erasmus+ tak na škole vystoupily například zdravotní sestry z kliniky Sebnitz v Německu, které studentům zdravotnických oborů popisovaly tamní ošetrovatelské postupy. Pozvání přijali i islandští odborníci ze spolku pro bilingvní vzdělávání dětí Móðurmál, kteří přednášeli o svých metodách v oblasti bilingvní výchovy, multikulturní výchovy a inkluze. Na školu přijeli také zaměstnanci firmy Stock taking services z Dublinu, kteří studenti informovali o daňových systémech v Irsku, nebo starosta holandského města Meppel, které je jedním z partnerských měst Mostu. Během jeho interaktivní prezentace se posluchači dozvěděli různé zajímavosti z oblasti veřejné správy. Přednášky zahraničních odborníků navíc umožňují studentům procvičit si jazykové znalosti a motivují je k výjezdu na stáž.

Trénink mediální gramotnosti

Jaký efekt na nás mají sociální média, jak je můžeme využít pro aktivizaci mládeže s omezenými příležitostmi a jak se ubráníme manipulaci falešnými zprávami? Na tato témata se zaměřil kurz mediální gramotnosti, který v létě 2018 zorganizovalo Centrum finanční gramotnosti v rámci projektu *(Anti)social!* podpořeného programem Erasmus+ mládež. Na týdenní školení v Kolíně dorazila třicítka účastníků z devíti evropských zemí – Chorvatska, Estonska, Polska, Itálie, Španělska, Dánska, Maďarska, Portugalska a Česka. Byli mezi nimi zástupci různých neziskových a mládežnických organizací, učitelé i mladí lidé. Přestože šlo o velmi různorodou skupinu, spojoval všechny zájem o prohloubení digitálních kompetencí. Školení vedli zkušení zahraniční odborníci a účastníci během něj dostali příležitost vytvořit a spustit několik on-line kampaní, díky kterým si rovnou otestovali získané znalosti o sociálních médiích. Velkou pozornost věnovali i hledání způsobů, jak efektivně bojovat proti současným fenoménům hate speech a fake news. Centrum finanční gramotnosti má s pořádáním mezinárodních kurzů pro pracovníky s mládeží bohaté zkušenosti. V minulosti zorganizovalo například školení *It's up to YOU!*, které bylo zaměřeno také na rozvoj mediální gramotnosti a kritického myšlení, nebo školení *Building bridges for the future*, kde se účastníci věnovali řešení konfliktů. Více o jejich dalších aktivitách zjistíte na stránkách www.cefig.cz.

Letní školy a exkurze CEEPUS

Mezinárodní program CEEPUS, do kterého je zapojena i Česká republika, realizuje kromě studijních pobytů také letní školy a odborné exkurze. Tyto aktivity jsou mezi vysokoškolskými studenty a akademickými pracovníky velmi oblíbené, protože se zaměřují vždy na konkrétní oblast jejich zájmu.

V akademickém roce 2017/2018 se v ČR uskutečnilo celkem osm letních škol a odborných exkurzí, kterých se zúčastnilo více než 130 akademických pracovníků a studentů vysokých škol. V akademickém roce 2018/2019 se bude konat stejný počet těchto akcí, ale odhadovaný počet účastníků vzroste téměř na dvojnásobek.

Zatímco některé fakulty jsou v pořádání letních škol a odborných exkurzí již velmi zkušené a nabízejí je pravidelně, jiné se v této oblasti teprve učí. Mezi nováčky patří například Cyrilometodějská teologická fakulta

Univerzity Palackého v Olomouci, která letní školu v rámci programu CEEPUS zorganizovala poprvé v loňském roce.

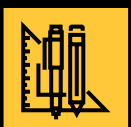
Tematicky se zaměřila na problematiku azylové legislativy a práv uprchlíků (Refugee law and rights). Celou akci věnovala jako počtu Barbaře Harrel-Bondové, zakladatelce Centra pro studium uprchlictví na Oxfordské univerzitě, které bylo první institucí tohoto zaměření na světě.

Během deseti dnů se celkem 21 účastníků setkal s celou řadou odborníků, diskutovali palčivá témata současné doby a utvářeli si vlastní názory o této problematice. Pozitivně hodnotili zejména preciznost přípravy celého programu stejně tak jako kvalitu přednášek, zajímavý večerní program a výběr místa.

Letní školy a exkurze neprobíhají pouze na českých univerzitách, ale také na partnerských školách v dalších zemích zapojených do programu CEEPUS. Jedním z mnoha pozitivně hodnocených příkladů je Polytechnická univerzita v severopolském Koszalinu, kam tradičně míří i studenti z českých škol. Na této letní škole se mohou účastníci seznámit s různými novinkami a trendy v technických oborech a zároveň navázat nová partnerství, například získat konzultanta pro svou závěrečnou práci. Ve většině případů je účast na těchto akcích organizována hromadně na základě dohody mezi partnerskými univerzitami, v některých případech se ale mohou hlásit i jednotlivci. Více informací o programu naleznete na stránkách www.dzs.cz/ceepus.

Účastníci ocenili skvělou organizaci, kvalitní přednášky a zajímavý večerní program

Ivona Sobotková

At' se vám tu líbí!

Text: Barbora Nájemníková a redakce DZS

Se stoupajícím počtem příjezdějících zahraničních vysokoškolských účastníků nejen z Evropy, ale z celého světa se musejí přijímající instituce, tedy nejen vysoké školy, vyšší odborné školy, ale i podniky, připravit na zvýšené nároky, které jsou důležité pro zkvalitnění pobytu příchozích studentů a pedagogů v České republice. Co udělat pro to, aby se zahraničním účastníkům na našich školách co nejvíce líbilo a aby pro ně byl pobyt po všech stránkách maximálně přínosný?

Na tuto otázku nelze dát přesný návod, ale v každodenní administraci mobility může pomoci pár tipů ze škol, které se již této problematice věnují. Faktem je, že v rámci programu Erasmus+ mobility osob se počet odchozích a příchozích účastníků z vysokých škol již v roce 2014/2015 začal vyrovnávat a v roce 2016/2017 byl počet přijatých účastníků vyšší než těch vyjíždějících (7 891 odchozích a 10 534 příchozích studentů; 3 312 odchozích a 3 422 příchozích zaměstnanců). To samozřejmě vedlo k zavedení opatření, která by na tento trend pružně reagovala, například změnou organizační struktury zahraničních oddělení, intenzivnější spoluprací s dalšími subjekty (Erasmus Student Network, další zájmové

a profesní skupiny), zlepšením jazykové vybavenosti neakademických pracovníků či třeba modernizací prostor univerzity.

Většina univerzit zapojených do programu Erasmus+ připravuje pro příjezdějící velký balíček aktivit, které cizincům pomohou s integrací do běžného i akademického života. Přijímaným studentům i zaměstnancům je poskytnuta podpora při přípravě pobytu, asistence při sestavení studijní smlouvy a programu výuky či školení, případně asistence při získání víza. Velmi často před každým semestrem probíhá orientační týden, během kterého jsou studenti seznámeni s administrativními náležitostmi i postupy, studijní agendou i informačními systémy univerzity. Součástí mohou být

Na příjezdějící čeká velký balíček aktivit

prezentace o univerzitě, městě, informační setkání s příslušníky Policie ČR z oddělení prevence. Studenti jsou seznámeni s kulturními rozdíly a významnými momenty i osobnostmi v historii i současnosti ČR. Dále probíhají kurzy češtiny a další integrační aktivity ve spolupráci se studentskými organizacemi (zejména ESN).

Jak popisuje současný stav Univerzita Palackého v Olomouci, narůstá počet studentů, kteří potřebují psychologické poradenství. Na základě této zkušenosti na univerzitě rozšířili preventivní spolupráci s psychologicko-poradenským centrem UP a zaměřili se na informovanost studentů prostřednictvím zapojení českých studentů (v rámci tzv. buddy systému) a zahraniční studenty vyzvali ke včasnému řešení problémů, pokud se objeví.

PROPAGACE ŠKOL V ZAHRANIČÍ

Jednou z nejvyužívanějších metod propagace českých vysokých škol a jejich programů pro zahraniční zájemce o studium je účast na mezinárodních veletrzích vzdělávání. Vedle vlastní samostatné prezentace na zahraničních veletrzích mají vysoké školy již patnáct let možnost, zúčastnit se jak profesionálních, tak studentských veletrhů. Děje se tak pod záštitou DZS, a to v destinacích vybraných na základě preferencí vysokých škol. Výhodou společné účasti je, kromě jednotné a výrazné prezentace pod značkou Study in the Czech Republic, také snížení finanční zátěže a zajištění snadného průběhu celého veletrhu pro účastníky se subjekty. S ohledem na nelehkou měřitelnost výsledků účasti zavedli někteří z organizátorů před konáním veletrhů registraci. Díky tomu je snadné předat kontakty na studenty stavovatelům prostřednictvím QR kódu. Vysoké školy tak mohou se studenty snadno navázat na započatou konverzaci již během veletrhu nebo jim více informací pošlou následně e-mailem. Své výhody nabízí i prezentace vysokých škol ve virtuálním prostředí, a to jak prostřednictvím účasti na virtuálních veletrzích, pořádáním webinářů (webových seminářů) či všestranným využíváním sociálních médií. Velmi populárním se stává on-line přenos Facebook live, prostřednictvím kterého mohou například současní zahraniční studenti sdílet své zkušenosti s uchazeči o studium a v reálném čase reagovat na jejich dotazy.

SDÍLENÍ ZKUŠENOSTÍ

Kinternacionalizaci vysokých škol patří bez pochyby nábor zahraničních studentů. Každá instituce může přitom k této činnosti přistupovat odlišně, není tedy na škodu podělit se o dobré zkušenosti s ostatními. Iniciativa Study in the Czech Republic poskytuje k výměně osvědčených postupů a vymyšlení nových nápadů hned několik příležitostí. Patří mezi ně například EAIE In-house tréninky s předními experty, které jsou vždy zaměřené na konkrétní téma. Příští školení se uskuteční začátkem června a bude se věnovat právě náboru studentů (*Maximising your student recruitment efforts through agents and networks*). Trénink povedou odborníci z Nizozemska a Velké Británie. Téma si zvolili členové kontaktní sítě Study in the Czech Republic. Skupina se sice schází pouze dvakrát ročně, ale členové mají možnost diskutovat také on-line prostřednictvím bezplatné webové aplikace Trello, která umožňuje přístup k informacím širšímu okruhu osob. Zájemci se mohou přihlásit do dvou diskuzních skupin („interaktivních nástěnek“). Jedna je zaměřená obecně na internacionalizaci, druhá specificky na oblast marketingu. Téma náboru zahraničních studentů bude mít svůj prostor i v rámci druhého ročníku fóra CZEDUCON, které se koná 6.–7. listopadu 2019. Registrace bude spuštěna v červnu. Pokud byste se o některé z těchto akcí rádi dozvěděli více nebo se rovnou zapojili, kontaktujte nás na info@studyin.cz.

EVROPSKÁ SÍŤ STUDENTŮ

Erasmus Student Network (ESN) je největší evropskou studentskou organizací. Působí ve čtyřiceti zemích světa a její služby využije ročně více než 150 000 zahraničních studentů. Svými aktivitami napomáhá k utváření mobilnějšího a flexibilnějšího vzdělávacího prostředí, a to nejen podporou a rozvojem samotných studentských výměn, ale také zprostředkováním mezikulturní zkušenosti těm, kteří z různých důvodů sami k pobytu v zahraničí přístup nemají. V Česku je ESN zastoupeno na osmnácti vysokých školách, kde se zaměřuje především na pomoc studentům ze zahraničí. Na začátku semestru pro ně pořádá uvítací dny, kdy jim dobrovolníci z ESN poskytují informace o chodu univerzity a o životě v daném městě. Studentům rádi pomohou i s vyřízením vstupních formalit. Během akademického roku pak organizují množství společenských aktivit od klasických večírků a promítání filmů po výlety a exkurze. Ve spolupráci s Evropskou komisí a European University Foundation navíc vytvořili praktickou mobilní aplikaci Erasmus+ App, která je určena především pro vyjíždějící studenty. Byla spuštěna v roce 2017 při příležitosti třicátého výročí vzniku programu Erasmus+ a od té doby si ji stáhly tisíce studentů. Kromě užitečných tipů od bývalých účastníků programu obsahuje seznam všeho, co je třeba před výjezdem zařídit. Užitečnou funkcí je také možnost podepisovat potřebné účastnické dohody on-line, bez nutnosti řešit vše papírovou cestou.

LETNÍ VÝUKA ČEŠTINY

Příležitost prohloubit si znalosti českého jazyka nebo se naučit alespoň jeho základy mají již od 60. let minulého století zahraniční účastníci letních škol slovanských studií, které v České republice pořádá během prázdninových měsíců hned několik vysokých škol. Na kurzy pravidelně přijíždějí zahraniční studenti a akademičtí pracovníci, kteří se věnují studiu bohemistiky, slavistiky a dalších humanitních oborů. Kromě studia češtiny poznávají také českou literaturu, kulturu a dějiny. Školy pro ně často připravují i různé volnočasové aktivity jako divadelní nebo hudební představení, exkurze a poznávací výlety. Během pobytu se mohou studenti navíc spřátelit s lidmi z celého světa. Z hodnocení absolventů vyplývá, že pro mnohé byla účast na letní škole nadmíru přínosná a získané vědomosti následně využili pro různé studijní projekty nebo jako inspiraci pro výuku češtiny a současných reálií ČR ve své zemi. Kurzy trvají zpravidla tři až čtyři týdny a účastníci musejí být starší osmnácti let. Přestože letní školy slovanských studií nejsou bezplatné, je možné požádat o stipendium na Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy. Stipendium přitom není určené pouze občanům Evropské unie, zažádat o něj mohou například také studenti z Číny, USA či Švýcarska. Úplný seznam zemí je uveden na webových stránkách MŠMT. Tam lze také najít další užitečné informace včetně přehledu vysokých škol, které letní školy slovanských studií nabízejí.

Chtěl jsem se učit od většího spektra učitelů

Text: Lucie Rychlá

Pochází z tyrolského Lienzu, ale již 25 let žije Praze. Rakouský kameraman **Klaus Fuxjäger** se na počátku 90. let rozhodl pro zásadní změnu své kariéry. Studium inženýrství pověsil na hřebík a rozhodl se věnovat filmařině. Za svou alma mater si zvolil pražskou FAMU, kde získal stipendium z programu AKTION ČR – Rakousko. Nyní na stejné škole učí a předává své zkušenosti dalším.

Jak se vám podařilo stipendium z programu AKTION ČR–Rakousko na FAMU získat?

Na FAMU jsem začal studovat v roce 1993, byl to intenzivní roční kurz v angličtině. Pak jsem se ale rozhodl udělat přijímačky v českém jazyce, abych mohl chodit na hodiny jako běžní studenti. Když jsem nastoupil, chtěli po mně studijní poplatky, což mi přišlo nefér. Věděl jsem, že jako student z Rakouska můžu na českých školách studovat zdarma. Tvrdili mi ale, že tato dohoda se na mě nevztahuje, protože studuji na umělecké škole (pozn. program AKTION Česká republika – Rakousko podporuje především vědní obory). Nakonec vše dopadlo v můj prospěch.

Proč jste si ke studiu oboru kamera vybral právě FAMU, a ne třeba nějakou rakouskou školu?

Poslal jsem tenkrát žádost do několika škol od Hong Kongu po Kalifornii. Nakonec to vyšlo právě na FAMU. Líbilo se mi, že studenti tu během studia spolupracují s řadou stálých učitelů a externích odborníků. V Rakousku funguje jiný systém. Výuka je tam vedená formou dílen, kdy student má jednoho profesora na celých pět let. Já jsem se chtěl učit od většího spektra učitelů.

Proč jste se vůbec pro studium kameramanství rozhodl?

V Rakousku jsem studoval čtyři roky inženýrství, ale nebavilo mě to. Během stáže na filmovém natáčení jsem pak viděl práci kameramana a uvědomil si, že to je přesně to, co chci v životě dělat. Rodiče moje rozhodnutí nepodporovali, ale i přesto jsem odjel do Říma, kde jsem se chtěl v tomto oboru zorientovat. Pomohlo mi, že jsem tam měl známé. Nakonec jsem tam strávil čtyři roky. Zjistil jsem ale, že bez vzdělání jsou moje šance velmi malé.

Co Vám studium na FAMU nakonec dalo?

Naučil jsem se řemeslo. FAMU je a byla výborná škola. Naučil jsem se česky a hned po škole jsem tu začal pracovat. Můj první celovečerní film *Minulost* byl v intelektuálních kruzích celkem úspěšný. Pak jsem začal točit filmy s paní Chytilovou, a navíc tu tenkrát vypukl boom hollywoodských filmů, kde jsem často pracoval jako druhý kameraman. Když jsem viděl, jak dobře se tu moje kariéra vyvíjí, rozhodl jsem se zůstat. Dnes tu mám rodinu a učím na FAMU. Když jsem uvažoval o práci ve Spojených státech, tak to nešlo kvůli vízům a ve Vídni nemám moc kontaktů. Jako filmař

Klaus Fuxjäger

Narodil se v Rakousku, ale od roku 1993 žije v Praze. V roce 1999 dokončil studium oboru kameraman na FAMU. Za svůj absolventský snímek *Ludmila S.* získal na Famufestu cenu Maxim a cenu Kodak. K filmu napsal i námět a scénář a také ho režíroval. Hned po škole začal natáčet různé české filmy (například s režisérkou Věrou Chytilovou). Spolupracoval také na celé řadě hollywoodských projektů včetně filmů *Van Helsing*, *Příběh rytíře*, *Blade II* a *Hartova válka*. Kromě filmů točí i hudební videoklipy a reklamní spoty.

jste v podstatě na volné noze a musíte mít síť známostí.

Dnes na FAMU učíte. Jací jsou studenti v porovnání s dobou, kdy jste tam sám studoval?

Učím české i zahraniční studenty. Někteří jsou ambiciózní a snaží se, jiní mají zřejmě jiné priority. Zahraniční studenti mají trochu jiný postoj, možná i proto, že za studium platí a jsou v Praze jen kvůli studiu. Obecně jsou dnes na studenty kladeny mnohem vyšší nároky, mají větší dril, než jsme měli

ROZHOVOR

my, a v praxi čelí větší konkurenci. Všeobecně je dnes všechno rychlejší a bohužel i povrchnější.

Žijete v Česku už dlouho, udržujete si stále přehled o dění v Rakousku?

Určitě. Fandím například Michaelu Haneke. Žije sice spíš v Paříži, ale Rakušané se s ním rádi vychloubají. Patří mezi světovou špičku.

Jeho filmy možná nejsou pro každého, ale rozhodně jsou na nejvyšší úrovni. V Rakousku mám taky rodinu, takže tam jezdím docela často.

V jaké části Prahy točíte nejraději?

To se dá těžko říct. Záleží, jaký film chcete točit. Loni jsem například točil film s Jackiem Chanem, pro který chtěli klasické pohledy

na Karlův most a na Hradčany. Záleží taky, v jaké době se film odehrává. Kdybych točil film z doby komunismu, tak bych šel někam na sídliště a točil mezi paneláky. Kdybych měl točit film z 19. století, tak bych zvolil třeba okolí Rudolfiny, a na historickou dobu třeba Malou Stranu. V Praze je hodně zajímavých lokací, ale lákavá jsou i jiná česká města, například Liberec nebo Tábor.

Ted' už jen vybrat tu nejlepší cestu

Text: Redakce DZS

Přestože nemají tak velký rozpočet a rozsah jako program Erasmus+, nabízejí českým vzdělávacím institucím jedinečné příležitosti ke spolupráci a výměně zkušeností s partnery v zahraničí, kterých by byla škoda nevyužít. Řeč je o středoevropském programu CEEPUS a o bilaterálních programech AKTION ČR–Rakousko a Fondy EHP. Všechny tři poskytují finance na studijní pobyty českých vysokoškoláků v zahraničí, v mnoha dalších ohledech se ale liší. A právě na představení těchto odlišností se nyní zaměříme.

Program CEEPUS

CEEPUS je výměnný program určený pro regionální spolupráci univerzit v 16 zemích střední a jihovýchodní Evropy (Albánie, Bosna a Hercegovina, Bulharsko, Černá Hora, Česká republika, Chorvatsko, Kosovo, Maďarsko, Moldavsko, Polsko, Rakousko, Rumunsko, Severní Makedonie, Slovensko, Slovinsko, Srbsko).

Kromě studijních pobytů pro studenty podporuje také výukové pobyty akademických pracovníků a realizaci letních škol a odborných exkurzí. Výhodou je, že veškerá administrativa probíhá elektronicky a velmi rychle. Studenti mohou vycestovat na studijní pobyt v délce 3–10 měsíců, anebo na hostitelské instituci napsat svou závěrečnou práci během jednoho až dvou měsíců. Pokud si žadatel o stipendium vybere univerzitu, která není zapojena do programu, může na ni vycestovat jako freemover a potřebné dokumenty si zajistí sám. V případě úspěšného schválení přihláš-

ky bude mít stejné podmínky, jako žadatelé v rámci již vytvořených sítí univerzit. Stipendia jsou vyplácena až po příjezdu na zahraniční univerzitu, a to v místní měně. Aktuální nabídky stipendií a další informace najdete na www.dzs.cz/cz/ceepus a www.ceepus.info.

Program AKTION ČR–Rakousko

Jak už jeho název napovídá, specializuje se program AKTION ČR–Rakousko na spolupráci České republiky s naším jižním sousedem. Jeho hlavním cílem je umožnit akademickým pracovníkům a studentům magisterských a doktorských programů navázat důležité kontakty pro rozvoj jejich studijní a vědecké dráhy. Na rozdíl od programu CEEPUS a Erasmus+, které

poskytují studentům stipendia pro dlouhodobější studijní pobyty v zahraničí, jsou stipendia od AKTION určena pouze pro zpracování diplomových a doktorských prací. Program ale přispívá také na letní jazykové kurzy tzv. Sommerkollegs, vědecké semináře a praktika, vydávání skript a učebnic nebo na dlouhodobější projekty spolupráce mezi vysokými školami obou států. Podporu získávají především různé vědecké projekty a velký důraz je také kladen na výchovu budoucí vědecké generace, tedy na podporu mladých výzkumných pracovníků. Během roku vyhlašuje program tři výzvy pro projekty spolupráce a čtyři výzvy určené žadatelům o stipendia. Na stránce www.dzs.cz/cz/aktion-ceska-republika-rakousko najdete nejen další důležité informace o programu, ale také zprávy studentů z jejich pobytu v zahra-

BILATERÁLNÍ PROGRAMY

ničí a zprávy z projektové spolupráce, které mohou případným zájemcům posloužit jako zajímavý zdroj inspirace.

Program Vzdělávání Fondů EHP

Program Vzdělávání Fondů EHP, financovaný z příspěvků Islandu, Lichtenštejnska a Norska, mohou na rozdíl od předchozích dvou programů využít instituce všech úrovní vzdělávání od školek až po vysoké školy. U některých typů projektů mohou žádosti předkládat dokonce i neziskové organizace a veřejné instituce aktivní v oblasti školního vzdělávání. V rámci třetí grantové etapy, která byla spuštěna koncem roku 2018, rozdělí Fondy EHP přes 7,5 milionů eur. Žadatelé se mohou zapojit do čtyř typů projektů: institucionální spolupráce, mobility, odborné vzdělávání a inkluzivní vzdělávání. Program je koncipován jako bilaterální, takže se na každém projektu musí podílet alespoň jeden partner buď z Islandu, Lichtenštejnska, nebo Norska. Žadatelé se mohou v rámci projektu věnovat inovaci a tvorbě kurikula, přípravě nových studijních programů, kurzů nebo studijních materiálů, pořádat školení, semináře, workshopy nebo jiné aktivity zaměřené na vzájemné učení a výměnu příkladů dobré praxe. Prostor je i pro mobility žáků, studentů a zaměstnanců (i nepedagogických), kteří tak mohou vyjet na školení, studijní návštěvy nebo výukové pobyty. Při vyhodnocování žádostí mohou získat extra body takové projekty, které se zaměří na inkluzivní vzdělávání, na rozvoj demokracie a aktivního občanství nebo podpoří studenty ze znevýhodněných skupin. Příští kolo výzev bude vyhlášeno na podzim 2019. Více se dozvíte na www.dzs.cz/cz/fondy-ehp.

Kdy zase přijedou?

Text: Lucie Rychlá / Fotografie: Archiv INEX-SDA

Motivací by rozhodně neměla být jen touha cestovat, ale také zájem trávit čas s jinými lidmi a přispět místní komunitě, říká o účasti cizinců na dobrovolnických workcampech v České republice **Eva Macková z organizace INEX – Sdružení dobrovolných aktivit**. Misí organizace je vytvořit společnost, kde se lidé respektují a přistupují zodpovědně ke svému okolí. Věří, že jednou z cest, jak toho dosáhnout, je právě dobrovolnictví.

Každý rok INEX-SDA v České republice koordinuje 30 až 40 workcampů, na kterých pomáhá zhruba 300 dobrovolníků za zahraničí. Za téměř 30 let fungování organizace se tak jejich celkový počet vyšplhal na 9 000. Do zahraničí naopak spolek vyslal kolem 15 000 dobrovolníků v Česka.

„INEX-SDA je členem tří mezinárodních dobrovolnických sítí, ve kterých jde kromě sdílení společných hodnot hlavně o výměnu dobrovolníků,“ vysvětluje Eva Macková. „Člen-ské organizace šíří nabídky dobrovolnických projektů z jiných zemí a z nich si pak mohou zájemci vybírat.“

Do České republiky nejčastěji míří dobrovolníci ze Španělska, Ruska, Turecka, Mexika, Itálie a Francie. Dříve k nám rádi jezdili také mladí lidé z Jižní Korey a Quebecu, teď ale preferují projekty ve svém regionu.

Mnoho cizinců si Českou republiku volí kvůli památkám i kvůli její výhodné poloze ve středu Evropy, odkud mohou jednoduše navštívit okolní země. Touha cestovat a poznávat cizí země by ale neměla být hlavním důvodem, proč se na dobrovolnický workcamp přihlásit. „Při výběru rozhodně dbáme na to, aby dobrovolníci měli k danému tématu vztah, obzvláště pokud mají pracovat s dětmi, seniory nebo handicapovanými,“ zdůrazňuje Macková.

Přestože počty dobrovolníků celosvětově klesají, nemá INEX obvykle problém místa na svých workcampech obsadit. Roste především zájem o workcamps pro dobrovolníky od 15 do 17 let, kterých zatím INEX-SDA nabízí jenom pár. Plánuje ale jejich počet postupně navyšovat.

„Vyrůstá tu nová generace mladých lidí, kteří tráví svůj volný čas aktivně, mají lepší jazykovou vybavenost a chtějí se podílet na dění ve svém okolí,“ říká Macková. „Období

dospívání je navíc velmi formující a účast na dobrovolnickém projektu může tyto mladé lidi nasměrovat v jejich dalším životě. Z našich průzkumů jednoznačně vyplývá, že lidé, kteří se vrátí z nějaké dobrovolnické zkušenosti v zahraničí, mají velký potenciál stát se change makers a předávají svou zkušenost dál.“

V loňském roce zorganizoval INEX celkem 36 workcampů, do kterých se zapojilo přes 400 dobrovolníků a společně odpracovali více než 23 000 hodin. Pomáhali například včelařům v moravské obci Chlebovice, na letním táboře pro děti a mládež s postižením v Nymburku nebo s obnovou zámku ve Veselí nad Úhlavou. Stejný počet workcampů připravuje INEX-SDA i na letošní léto. Konat se budou téměř ve všech krajích, nejvíce pak na Plzeňsku.

„Pracujeme s obcemi a neziskovými organizacemi, které jsou myšlenky mezikulturní výměny a setkávání otevřené. Tam, kde se workcamps pořádají pravidelně, je postoj k cizincům pozitivní. Místní si postupně zvyknou potkávat lidi z různých koutů světa a stává se, že se nás na zastupitelstvech ptají, kdy že ti cizinci opět přijedou,“ prozrazuje Macková.

Dobrovolnictvím k získání zaměstnání

INEX-SDA je několikanásobně úspěšným žadatelem o grant z programu Erasmus+. Kromě toho, že je již mnoho let zapojen do Evropské dobrovolné služby (nyní nově Sbor solidarity), koordinoval také řadu dlouhodobých projektů včetně **Youth Employability via Volunteering**. Tento projekt byl zaměřen na podporu a zvyšování zaměstnatelnosti mladých lidí s dobrovolnickou zkušeností. V rámci něj INEX-SDA vyvinul webovou aplikaci IM-PROVE, která „překládá“ nabyté dovednosti dobrovolníků do jazyka srozumitelného budoucím zaměstnavatelům a pomáhá mladým lidem vytvořit plán osobního rozvoje. Aplikace je dostupná ve čtyřech jazycích, je propojená s nástroji Youthpass, Europass či eBadges a její využití je bezplatné. Více zjistíte na <http://improve.inexsda.cz>.

„Problém se sháněním partnerů tedy rozhodně nemáme. Mohli bychom jich mít mnohem víc, ale narážíme na naše vlastní kapacity.“

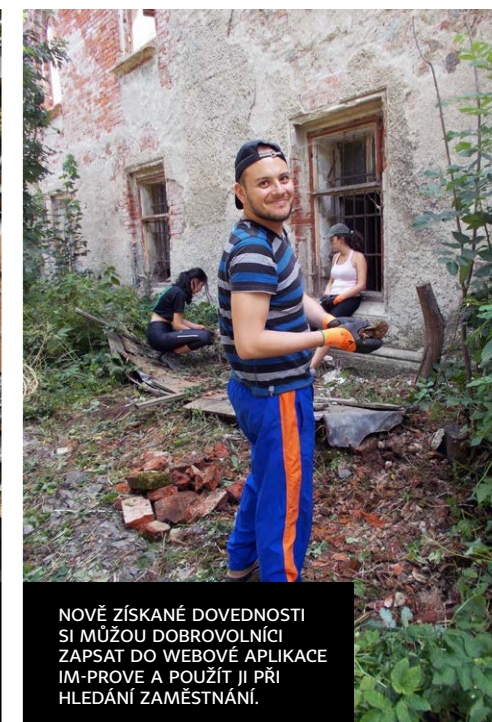
INEX-SDA nabízí celkem čtyři typy workcampů – péči o památky, péči o krajinu, pomoc druhým a komunitní projekty. Workcamps trvají zpravidla dva týdny, ale INEX-SDA začal nabízet i týdenní workcamps pro rodiny s dětmi.

Kromě registračního poplatku si musí dobrovolníci zaplatit i vlastní cestovné a pojištění. Účastnit se mohou i dobrovolníci se znevýhodněním, pro které se INEX snaží získat finanční podporu. „Máme výhodu, že jako země EU můžeme žádat o granty z programů Erasmus+. Tuto možnost země mimo EU často nemají,“ vysvětluje Macková.

Před cestou dostanou zahraniční dobrovolníci dokument s podrobnými informacemi o zvoleném projektu. Během pobytu jim s adaptací na nové prostředí pomáhají čeští vedoucí, kteří s nimi řeší i případné problémy. Před odjezdem domů pak musí každý účastník vyplnit hodnotící formulář, který slouží jako inspirace pro zlepšení organizace workcampu v dalším roce.

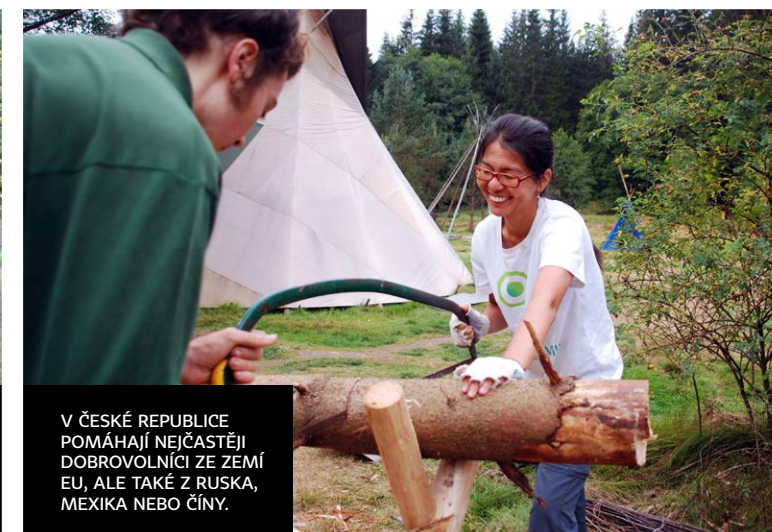
JAK SE STAVÍ HMYZÍ HOTEL, I TO SE MŮŽOU ZAHRANIČNÍ DOBROVOLNÍCI V ČESKU NAUČIT.

NOVÉ ZÍSKANÉ DOVEDNOSTI SI MŮŽOU DOBROVOLNÍCI ZAPSAT DO WEBOVÉ APLIKACE IM-PROVE A POUŽÍT JI PŘI HLEDÁNÍ ZAMĚSTNÁNÍ.

O WORKCAMPSY PRO MLÁDEŽ VE VĚKU 15-17 LET JE VELKÝ ZÁJEM. INEX-SDA JICH CHCE PROTO V BUDOUCNU NABÍZET VÍC.

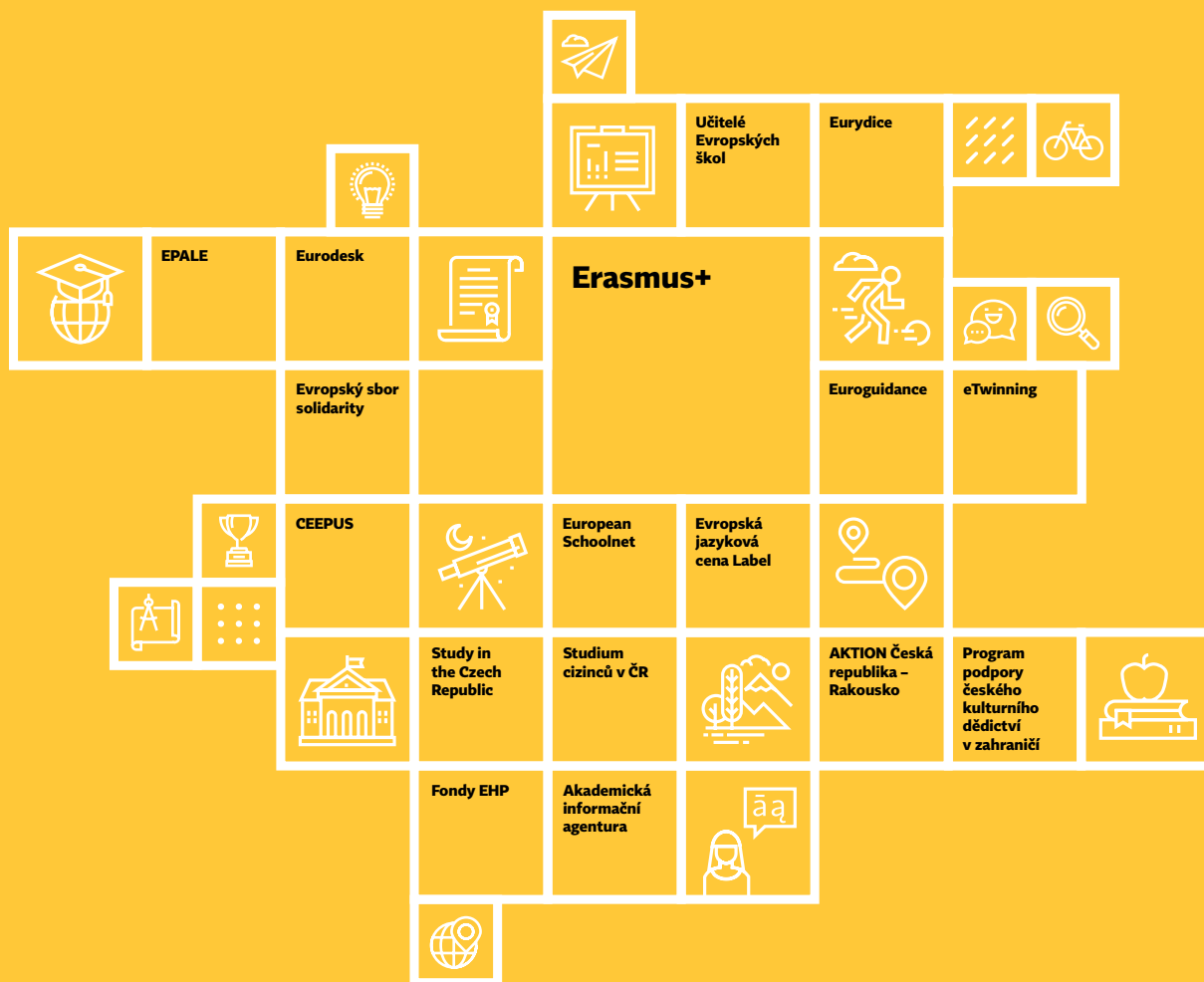
V ČESKÉ REPUBLICE POMÁHÁJÍ NEJČASTĚJI DOBROVOLNÍCI ZE ZEMÍ EU, ALE TAKÉ Z RUSKA, MEXIKA NEBO ČÍNY.

PRO ÚČAST NA WORKCAMPU JE DŮLEŽITÉ MÍT ZÁJEM TRÁVIT ČAS S JINÝMI LIDMI A PŘÍSPĚT MÍSTNÍ KOMUNITĚ.

V LOŇSKÉM ROCE POMÁHALI ZAHRANIČNÍ DOBROVOLNÍCI NAPŘÍKLAD VČELAŘŮM V MORAVSKÉ OBCI CHLEBOVICE. VYBRAT SI MOHLI JEŠTĚ Z DALŠÍCH 35 PROJEKTŮ.

Facebook

www.facebook.com/dumzahranicnispoluprace
www.facebook.com/erasmusplusCR

Instagram

www.instagram.com/dzs_cz

Twitter

twitter.com/dzs_cz

LinkedIn

www.linkedin.com/company/dzs_cz

YouTube

bit.ly/DZStube

Dům zahraniční spolupráce (DZS)

Na Poříčí 1035/4
 110 00 Praha 1

☎ +420 221 850 100

@ info@dzs.cz

www.dzs.cz

www.naerasmusplus.cz